

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. zw. dr hab.
Wiesław Banyś
Rektor

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
wieslaw.banys@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Dokument nr 9/VI
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

**Uchwała Prezydium KRASP
z dnia 11 stycznia 2013 r.
w sprawie współdziałania MNiSW-KRASP na rzecz modernizacji kraju**

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, ustawowo zobowiązana do działania na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego, nauki i kultury (Art. 55 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*), realizując swoje zadania w okresie 15 lat działalności, wielokrotnie dawała dowód zaangażowania w konkretne przedsięwzięcia na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki, stanowiące kluczowy element procesu modernizacji naszego kraju. W Załączniku prezentujemy przykładowe dokonania KRASP o tym charakterze.

Przedstawiciele KRASP i jej partnera strategicznego – Fundacji Rektorów Polskich, w ramach powołanych w Ministerstwie zespołów eksperckich (ostatnio: Forum Ekspertów – 2010/2011 oraz Zespół ds. zmian przepisów prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego – 2012), a także poza nimi, wielokrotnie podejmowali aktywne działania, opracowując konkretne rozwiązania oczekiwane przez uczelnie w naszym kraju. Rektorzy wiązali z tymi pracami nadzieje na wypracowanie i przyjęcie zapowieranego „Programu rozwoju szkolnictwa wyższego” (patrz np. wypowiedź Pani Minister Barbary Kudryckiej, zamieszczona przez *Forum Akademickie* nr 3/2012, s. 25), wskazującego sposoby rozwiązywania problemów, z którymi borykają się szkoły wyższe. Program ten powinien odwoływać się do dokumentów strategicznych, a w tym do środowiskowej strategii rozwoju szkolnictwa wyższego na lata 2010-2020 (z 2009 r.), która, zapowiadając daleko idące zmiany, zyskała szerokie poparcie środowiska akademickiego i wielu innych środowisk, a także do projektu rządowej horyzontalnej strategii rozwoju kapitału ludzkiego (z 2011 r.), popartej przez KRASP. Takie działania jednak dotychczas nie nastąpiły.

W tym kontekście środowisko akademickie postrzega ostatnie działania MNiSW, w tym przedłożenie dokumentu „Projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* oraz niektórych innych ustaw”, którego tekst został opracowany poza działającym zespołem ministerialnym. KRASP uważa takie postępowanie za naruszające deklarowane zasady współdziałania między organami rządowymi i reprezentatywnymi gremiami o charakterze społecznym.

KRASP podtrzymuje swoją stałą gotowość współdziałania z Ministerstwem w pracach nad programem rozwoju szkolnictwa wyższego, z uwzględnieniem rezultatów prac Forum Ekspertów z 2011 r.

Rektorzy wyrażają przekonanie, że wspólne prace nad przygotowaniem długofalowej wizji rozwojowej szkolnictwa wyższego i nauki, a nie tylko udział w procesie konsultacji proponowanych zmian legislacyjnych *post factum*, przyspieszą proces modernizacji kraju.

Przewodniczący KRASP

prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś

Działania
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
na rzecz rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i nauki w naszym kraju
(przykłady)

I. Publikacje i opracowania dotyczące pożądanego modelu, strategii i kierunków rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz wspieranie prac badawczych w tym zakresie

- *Model publicznej szkoły wyższej i jej otoczenia systemowego - zasadnicze kierunki nowelizacji prawa o szkolnictwie wyższym, opracowanie zbiorowe pod redakcją J. Woźnickiego, przyjęte przez Prezydium KRASP 10 marca 1998 r., wydane także w języku angielskim pt. Model of the public institution of higher education and its systemic environment - principal course of higher education law amendment*

przedstawione propozycje stały się podstawą prac legislacyjnych, które doprowadziły do uchwalenia w 2005 r. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym

- *Założenia systemu badań naukowych - zasadnicze kierunki nowelizacji ustawodawstwa, opracowanie zbiorowe pod redakcją J. Woźnickiego, przyjęte przez Prezydium KRASP 13 marca 1999 r.*

zapropionowane zmiany, w tym odejście od formuły KBN, która uległa istotnej deformacji, znalazły odzwierciedlenie w nowym ustawodawstwie dotyczącym finansowania nauki, które weszło w życie po 2000 r.

- *Obszar, cele i formuła instytucjonalnych i systemowych badań nad szkolnictwem wyższym i nauką - koncepcja Instytutu Badawczego KRASP, praca zbiorowa pod redakcją J. Woźnickiego, Warszawa, wrzesień 2000*
- *Instytut Badawczy - Fundacja Rektorów Polskich. Zadania merytoryczne na tle problemów polityki edukacyjnej w Polsce oraz projekt statutu i aktu notarialnego ustanowienia fundacji, praca zbiorowa pod redakcją J. Woźnickiego, Warszawa, grudzień 2000*

przedstawione propozycje stały się podstawą do utworzenia przez rektorów – z inicjatywy KRASP – Fundacji Rektorów Polskich oraz Instytutu Społeczeństwa Wiedzy, które osiągnęły pozycję wiodącego think-tanku wspierającego politykę rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki

- *Model awansu naukowego w Polsce, praca zbiorowa pod redakcją F. Ziejki, KRASP-FRP, Warszawa 2006*

przedstawione wyniki zostały wykorzystane w pracach działającego w MNiSW zespołu interdyscyplinarnego zajmującego się modelem kariery naukowej, a w ślad za tym – w procesie przygotowywania zmian ustawowych

- *Kodeks „Dobre praktyki w szkołach wyższych”, KRASP-FRP, Kraków 2007; wydany także w języku angielskim - The Code: Good Practices in Universities, Wrocław 2007*

dokument został przyjęty przez uczelnie akademickie, a w ślad za tym utworzono w ramach KRASP Komitet Dobrych Praktyk; wersja angielskojęzyczna została rozpowszechniona w European University Association jako wkład środowiska polskich uczelni w działalność uniwersytetów europejskich

- *Jakość kształcenia w szkołach wyższych*, praca zbiorowa pod redakcją T. Szulca, KRASP, Wrocław 2007

przedstawione wyniki zostały wykorzystane w działalności środowiskowych komisji akredytacyjnych, a także w pracach koncepcyjnych dotyczących Akademickiej Komisji Akredytacyjnej

- *Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego: 2010-2020 - Projekt środowiskowy oraz Polskie szkolnictwo wyższe - Stan, uwarunkowania i perspektywy*, Warszawa 2009, opracowania przyjęte przez Zgromadzenie Plenarne KRASP w dn. 6 maja 2010 r., poparte przez pozostałe konferencje rektorów (KRZaSP i KRePSZ), Radę Główną Szkolnictwa Wyższego, Parlament Studentów RP (z wyj. postulatu wprowadzenia czesnego), Krajową Reprezentację Doktorantów, Krajową Izbę Gospodarczą, Business Centre Club, PZPPE Lewiatan i Związek Banków Polskich

projekt ten, skonfrontowany w debacie publicznej z „konkurencyjnym” projektem strategii opracowanym przez konsorcjum E&Y i IBnGR, został przyjęty jako bazowy w prowadzonych w latach 2010-2011 w MNiSW pracach nad rządową strategią rozwoju kapitału ludzkiego (min. M. Boniego) oraz ministerialnym programem rozwoju szkolnictwa wyższego

II. Przygotowanie projektów aktów prawnych

W następstwie deklaracji złożonej, w odpowiedzi na apel prof. F. Ziejki - Rektora UJ i Przewodniczącego KRASP, przez Prezydenta RP - A. Kwaśniewskiego podczas inauguracji roku akademickiego 2002/03, z inicjatywy Prezydenta RP powołany został zespół do opracowania projektu nowej ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Zespół działający pod przewodnictwem ówczesnego Honorowego Przewodniczącego KRASP - prof. J. Woźnickiego, w którym kluczową rolę odgrywali rektorzy uczelni akademickich, opracował projekt, który w efekcie prac legislacyjnych przyjął formę uchwalonej w 2005 r. i obowiązującej do dziś (ze zmianami wprowadzonymi w 2011 r.) ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Zawarte w uchwalonej w 2005 r. ustawie regulacje systemowe dotyczące szkolnictwa wyższego zyskały wysoką ocenę (5. pozycja wśród 48 podanych ocenie krajów) w rankingu systemów szkolnictwa wyższego, opracowanym przez Universitas 21 – sieć wiodących uniwersytetów badawczych (dla porównania – system szkolnictwa wyższego w Polsce z uwzględnieniem różnych aspektów jego funkcjonowania został sklasyfikowany na 27. pozycji).

III. Dokumenty (uchwały i stanowiska KRASP) dotyczące rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i nauki przyjęte w okresie po uchwaleniu w 2005 r. ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*

- a) Dokumenty dotyczące strategii i kierunków rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i nauki
- Uchwała Prezydium KRASP z dn. 12 września 2008 r. w sprawie konieczności przyspieszenia prac nad Strategią rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce (dokument nr 1/V)
 - Uchwała Zgromadzenia Plenarnego KRASP z dn. 5 czerwca 2009 r. w sprawie zmian w szkolnictwie wyższym stanowiących element procesu modernizacji kraju (dokument nr 22/V)
 - Uchwała Prezydium KRASP z dn. 8 grudnia 2011 r. w sprawie strategii rozwoju szkolnictwa wyższego (dokument nr 56/V)
 - Uchwała Prezydium KRASP z dn. 10 września 2012 r. w sprawie realizacji strategii rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki (dokument nr 1/VI)

b) Dokumenty dotyczące oceny planowanych zmian w systemie szkolnictwa wyższego i nauki

- Uchwała Prezydium KRASP z dn. 15 grudnia 2005 r. w sprawie inicjatyw legislacyjnych dotyczących szkolnictwa wyższego (dokument nr 14/IV)
- Uchwała Prezydium KRASP z dn. 11 maja 2006 r. w sprawie założeń do zmiany systemu badań naukowych i prac rozwojowych (dokument nr 25/IV)
- Uchwała Prezydium KRASP z dn. 23 marca 2007 r. w sprawie „Założeń do ustawy o zmianie ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym*”, (dokument nr 39/IV)
- Stanowisko Prezydium KRASP z dn. 16 maja 2008 r. w sprawie *Projektu Założeń Reformy Systemu Nauki i Reformy Systemu Szkolnictwa Wyższego* (dokument nr 68/IV)
- Stanowisko Prezydium KRASP z dn. 16 maja 2008 r. w sprawie *Strategii rozwoju nauki w Polsce do 2015 roku* (dokument nr 69/IV)
- Stanowisko Prezydium KRASP z dn. 28 lutego 2009 r. w sprawie dokumentu *Partnerstwo dla Wiedzy: Reforma studiów i praw studenckich* (dokument nr 7/IV)
- Stanowisko Prezydium KRASP z dn. 28 lutego 2009 r. w sprawie dokumentu *Partnerstwo dla wiedzy: Nowy model kariery akademickiej* (dokument nr 8/IV)
- dokument wspólny Prezydium KRASP i Prezydium PAN „*Ścieżka kariery akademickiej*”, przyjęty w dn. 17 kwietnia 2009 r.
- Stanowisko Prezydium KRASP z dn. 30 czerwca 2009 r. w sprawie dokumentu *Założenia do nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach w zakresie sztuki* (dokument nr 24/IV)
- Uchwała Prezydium KRASP z dn. 18 października 2009 r. w sprawie inicjatyw legislacyjnych w obszarze szkolnictwa wyższego (dokument nr 28/IV)

c) Dokumenty dotyczące konieczności zapewnienia właściwych warunków rozwoju szkolnictwa wyższego, nauki i kultury

- Uchwała Zgromadzenia Plenarnego KRASP z dn. 14 listopada 2005 r. w sprawie nadania priorytetu rozwojowi edukacji i nauki (dokument nr 10/IV)
apel do Parlamentu i Rządu o nadanie – wśród priorytetów polityki gospodarczo-społecznej – wysokiej rangi sprawom nauki oraz edukacji, w tym szkolnictwa wyższego, a zwłaszcza o konsekwentną realizację planu stałego zwiększania wydatków na szkolnictwo wyższe i naukę
- Uchwała Prezydium KRASP z dn. 18 września 2006 r. w sprawie potrzeby prorozwojowego finansowania szkolnictwa wyższego (dokument nr 31/IV)
apel do Rządu i Parlamentu o przyjęcie w 2007 r. prorozwojowego budżetu dla szkolnictwa wyższego i wprowadzenie zasad wydatkowania środków budżetowych, które uwzględniałyby jakość nauczania oraz aktywność badawczą uczelni
- Uchwała Prezydium KRASP z dn. 18 stycznia 2008 r. w sprawie w sprawie najważniejszych problemów szkolnictwa wyższego w Polsce (dokument nr 58/IV)
apel do Rządu o traktowanie problemu kształcenia polskiej młodzieży jako racji stanu państwa, wyrażający jednocześnie niepokój z powodu drastycznego spadku procentowego udziału wydatków na szkolnictwo wyższe w budżecie państwa na rok 2008 r. w porównaniu z rokiem poprzednim
- Uchwała Prezydium KRASP z dn. 6 maja 2009 r. w sprawie stabilności i przejrzystości finansowania szkół wyższych (dokument nr 14/IV)
apel do Rządu o stworzenie, ogłoszenie i realizację długofalowej polityki finansowania polskich uczelni, zwłaszcza w zakresie dużych inwestycji, opartej na jasnych kryteriach, zgodnych z przyjętą strategią rozwoju szkolnictwa wyższego
- Stanowisko wspólne Prezydium PAN i Prezydium KRASP w sprawie poziomu finansowania nauki i szkolnictwa wyższego z budżetu państwa, przyjęte w dn. 1 lipca 2011 r.
wezwanie do zrealizowania publicznej deklaracji Prezesa Rady Ministrów z 2008 r., tzn. przyjęcia – w opracowywanej przez Rząd strategii rozwoju kapitału ludzkiego – założenia o podniesieniu w latach 2012-2016 nakładów z budżetu Państwa na naukę i szkolnictwo wyższe do poziomu 2% PKB

IV. Przyszłe działania

W przyjętej na pierwszym posiedzeniu Prezydium KRASP w bieżącej kadencji uchwale w sprawie priorytetowych obszarów działalności KRASP w kadencji 2012-2016 jako dwie pierwsze pozycje wymieniono:

- *działania na rzecz nadania edukacji (w tym szkolnictwu wyższemu), nauce i kulturze odpowiednio wysokiej rangi w hierarchii celów społeczno-gospodarczych i stworzenie im – przede wszystkim przez zapewnienie poziomu finansowania odpowiadającego skali realizowanych zadań – właściwych warunków rozwoju, ...*
- *działania wspomagające przyjęcie i wdrożenie strategii rozwoju szkolnictwa wyższego i wynikających z niej projektów legislacyjnych, zmierzających do stworzenia w kraju nowoczesnego, dobrze osadzonego w kontekście międzynarodowym systemu szkolnictwa wyższego*